

MICROSOFT PROJECT

Lucija MARKIĆ, Dubravka MANDUŠIĆ i V.GRBAVAC

Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Zavod za informatiku i matematiku

Faculty of Agriculture, University of Zagreb
Department for Informatics and Mathematics

SAŽETAK

Microsoft Project je alat čije su prednosti u svakodnevnom radu nezamjenjive.

Pomoću Microsoft Projecta omogućeno je upravljanje resursima, stvaranje izvještaja o projektima u vremenu, te analize različitih scenarija.

Pojavljuje u tri verzije: Microsoft Project Professional, Microsoft Project Server i Microsoft Project Server Client Access Licenses.

Upravo je trend da suvremeni poslovni ljudi zadatke povjeravaju Microsoft Projectu jer on znatno povećava produktivnost rada. Te prednosti garantiraju da tko jednom proba ovaj alat ostaje mu privržen.

Microsoft Project je program koji uvelike pomaže u izradi projekta i njihovoj uspješnoj realizaciji. Bitan je program koji štedi vrijeme i pomaže kod podizanja kvalitete rada, te utječe na poslovne uspjehe.

Podaci se čuvaju u preglednom obliku kao tablice pa su lako dostupni i jasno prikazani. Microsoft Project ima prednost pred ostalim programima jer se koristi kao stroj za planiranje. Drugim riječima, on je baza podataka svjesna vremena.

Ključne riječi: Microsoft Project, upravljanje projektima, tablice

1. UVOD

Microsoft Project je softver koji se pojavljuje u tri verzije: Microsoft Project Professional, Microsoft Project Server i Microsoft Project Server Client Access Licenses. Navedene verzije u kombinaciji omogućavaju stvaranje rješenja za upravljanje projektima u velikim tvrtkama.

Pomoću Microsoft Projecta omogućeno je upravljanje resursima, stvaranje izvještaja o projektima u vremenu, te analize različitih scenarija. Nažalost u Hrvatskoj mali broj poslovnih ljudi koristi ovaj alat, ali sve veće pridavanje pažnje uštedi vremena, kvaliteti i uspješnosti rada nameće u suvremenom managementu korištenje istog jer on olakšava vođenje poslova i planiranje zadataka.

Složena i dinamična radna okruženja managerima diktiraju visoku produktivnost i kvalitetu rada koju nije moguće postići bez dobrog organizacijskog softvera koji omogućava detaljno planiranje zadataka, nadzor nad projektima u tijeku ili pripremi kao i suradnju sa uposlenicima.

Upravo je trend da suvremeni poslovni ljudi takve zadatke povjeravaju Microsoft Projectu jer on znatno povećava produktivnost rada. Te prednosti garantiraju da tko jednom proba ovaj alat ostaje mu privržen. Kod upotrebe Microsoft Projecta rad započinje sa definiranjem zadataka koji mogu imati beskonačno puno podzadataka i dodatnih zadaća. Za svaki od navedenih mogu se definirati karakteristike poput vremena trajanja, troškova, vremena utrošenog na pripremanje i izvođenje pojedinih podzadataka. Navedeno omogućuje da se uz svaki projekt mogu unositi i zabilješke, a pregledom po kalendaru može se vidjeti i kronološki redoslijed zbivanja koja su prošla kao i ona koja slijede.

Omogućeno je da se svakom projektu dodaju radne grupe koje imaju različita zaduženja, a kroz analitičke alate voditelj projekta može promatrati njihovu učinkovitost, te izmjenjivati i prilagođavati tijek i intenzitet izvođenja projekta.

Tako je kod Microsoft Projecta 2000 bila uvedena mogućnost mrežnog rada koji se obavlja preko web browsera. Mrežni rad obavlja se putem poslužiteljskog dodatka Project Central, a namijenjen je aktivnom timskom radu. Tako je omogućen zajednički timski rad osoba koje su fizički udaljene bilo preko Interneta ili preko lokalne mreže. Baš mogućnost timskog rada čini ovaj program korisnim u poslovanju jer je preko računala koja imaju pristup Internetu moguć istovremeni zajednički pristup svih članova tima projektnim informacijama i sudjelovanju u projektu. Članovi tima također mogu komunicirati putem poruka ili e-maila, a komunikacija je također integrirana kroz sučelje Microsoft Projecta.

Iz naprijed navedenog proizlazi da je Microsoft Project alat čije su prednosti u svakodnevnom radu nezamjenjive.

2. MICROSOFT PROJECT 2002.

Upravljanje projektom predstavlja skup alata i vještina koje su potrebne kako bi predvidjeli i kontrolirali rezultate rada koje poduzimamo.

Moramo biti svjesni činjenice da dobro upravljanje ne garantira uspjeh projekta, ali da loše upravljanje izravno dovodi do neuspjeha. Microsoft Project ima funkciju jednog od najčešće korištenih alata za upravljanje projektom.

Upravljanje projektima pomoću Microsoft Projecta

Niti jedan programski alat ne može zamijeniti dobru ljudsku procjenu, no Microsoft Project nam može uvelike olakšati upravljanje projektom te nam pomoći u sljedećim radnjama:

- praćenje informacija koje smo sakupili o poslu, trajanju i resursima koji su neophodni za naš projekt
- vizualizacija i prezentacija plana našeg projekta
- raspoređivanje podatka i resursa
- razmjena informacija projekta sa aplikacijama Microsoft Officea
- komunikacija sa resursima i drugim nositeljima rizika pri čemu rukovoditelj projekta zadržava potpunu kontrolu nad projektom
- upravljanje projektima pomoću programa koji izgledaju i ponašaju se kao ostale aplikacije za poboljšavanje produktivnosti.

Microsoft Project 2002 obuhvaća širok spektar proizvoda, a koji uključuje slijedeće:

- Microsoft Project 2002 Standard, aplikacija zasnovana na operativnom sistemu Windows za upravljanje projektima. Standardno izdanje ima nekoliko novih funkcija koje služe za upravljanje projektima i poboljšanje interfeasa, a predstavlja direktnu nadogradnju programa Microsoft Project 2000.
- Microsoft Project 2002 Professional je aplikacija koja se zasniva na sistemu Windows i obuhvaća kompletan skup funkcija kao verzija Standard sa dodatnim funkcijama za planiranje i komunikaciju projektog tima posebno kada se koristi sa Microsoft Project 2000 Server.
- Microsoft Project 2002 Server je rješenje koje se zasniva na intranetu i omogućava suradnju na projektu na nivou poduzeća koje ima Microsoft Project 2002 Professional ili na nivou radne grupe sa Microsoft Project 2002 Standard kao i izvještavanje na osnovu vremenskih lista i izvještavanje o statusu.
- Microsoft Project 2002 Web Access se zasniva na Internet Exploreru za rad sa programom Microsoft Project Server

Što može raditi softverski uređaj za planiranje?

Na žalost mnogim projektima se ne upravlja pomoću pravih alata za planiranje kao što je Microsoft Project. Obično su liste zadataka i resursa napravljene u programima koji služe za tabelarne proračune (najčešće u Excelu), a Gantov dijagram se izrađuje u programima za crtanje (Microsoft Visio).

Za razliku od navedenih Microsoft Project uključuje softver za planiranje – računalni mozak koji ima sposobnost obrade zahtjeva kao što su lančani efekti kad jedan zadatak iz niza od 100 zadataka promjeni svoj početni zadatak. Ovaj softver za planiranje može voditi računa i o neradnim danima kao što su vikendi, prilikom izračunavanja početnog i završnog datuma nekog zadataka. Iz navedenoga proizlazi da je bez obzira na ostale aplikacije Microsoft Project glavna karika u lancu za uspješnost.

3. Pokretanje programa Microsoft Project

Microsoft Project dio je programa Microsoft Officea pa su njegove sastavnice slične sastavnicama Microsoft Worda, Excela i Accessa.

Kod pokretanja Microsoft Projecta bitno je kako je on instaliran na našem računalu. Install on first use (instalirati pri prvom korištenju) je jedan od izbornih parametara za opcijske komponente koje su uključene u Microsoft Project.

Microsoft Project radi plan projekta na osnovu šablona New Business, zatvara okno zadatka New Project i u Project Guide prikazuje listu aktivnosti Task.

Project Guide je sličan čarobnjaku koji se može koristiti za izradu ili fino podešavanje plana projekta, a također se mogu vidjeti sve aktivnosti preko palete alata Project Guide. Ta paleta alata podijeljena je na područja prema uobičajenim temama programa Microsoft Project – Tasks (zadaci), Resources (resursi), Track (praćenje), Reports (izvještaji).

1. Istraživanje prikaza

Radni prostor u programu Microsoft Project naziva se view – prikaz, a sadrži na desetine prikaza, ali se obično radi sa jednim ili dva prikaza u isto vrijeme. Prikazi se koriste za unošenje, uređivanje, analiziranje i prikazivanje informacija o našim projektima. Prikazi su fokusirani na detaljne podatke o zadacima. Prikaz Gantt Chart je uobičajeni način za prikazivanje plana projekta kada se prezentira drugim osobama, a koristan je za unos i fino podešavanje detaljnih podataka o zadatku i za analizu projekta.

Princip rada različitih prikaza:

- Prikaz Resource Sheet prikazuje detaljne podatke o resursima u obliku tablice sa jednim resursom po redu. Ovaj prikaz se zove prikaz liste, a za razliku od njega postoji i prikaz Task Sheet koji prikazuje listu detaljnih podataka o zadatku.
- Prikaz Task Usage grupira resurse prema zadacima kojima su dodijeljeni. Drugačiji prikaz korištenja Resource Usage okreće navedeno kako bi prikazao sve zadatke koji su dodijeljeni pojedinom resursu. Prikazi korištenja pokazuju dodijeljenu količinu rada po resursu po vremenskoj skali.
- Prikaz Calendar - nazivi zadataka se pojavljuju u danu kada ih se planira započeti. Ako je trajanje nekog zadatka dulje od jednog dana njegov naziv se proteže na više dana.
- Network Diagram prikaz se fokusira na relaciji zadataka, a svako polje prikazuje detaljne informacije o zadatku.

- Kada iz menija View izaberemo More View tada okvir za dijalog daje listu svih raspoloživih, a prethodno definiranih prikaza u programu Microsoft Project.
- Kad izaberemo Task Entry tad ovaj prikaz predstavlja unaprijed definirani prikaz sa podijeljenim ekranom ili kombinirani prikaz sa Grantovim dijagramom u gornjem prozoru i obrascem Task u donjem prozoru. Obrazac će prikazati detaljne podatke o izabranim resursima ili zadacima. Podaci se mogu u obrazac unositi, mijenjati ili pregledati.
- Ako u dijelu prikaza Gantt Chart nije izabran Define Business Vision potrebno ga je izabrati, a podaci o zadatku pojaviti će se u dijelu prikaza Task Form.
- U dijelu prikaza Gantt Chart izabiremo zadatak Identify available skills, information and support i tada će se detaljni podaci o zadatku pojaviti u prikazu Task Form.

II. Istraživanje izvještaja

Izvještaji su unaprijed definirani formati predviđeni za štampanje podataka Microsoft Project. Za razliku od prikaza izvještaji su projektirani za ispis. Microsoft project sadrži nekoliko unaprijed definiranih izvještaja za zadatke i resurse sa kojima možemo upravljati u cilju dobivanja željenih informacija.

Princip rada:

- Kada iz menija View izaberemo Reports pojaviti će se istoimeni okvir za dijalog koji će pokazati šest kategorija raspoloživih izvještaja za Microsoft Project.
- Izabiremo Custom pa Select. Pojaviti će se okvir za dijalog Custom koji prikazuje listu svih unaprijed definiranih izvještaja u programu Microsoft Project i svih dodanih namjenskih izvještaja.
- Iz liste Reports izabiremo Task, a zatim Preview i tada Microsoft Project prikazuje izvještaj koji predstavlja kompletnu listu zadataka projekta.
- Kad na paleti alata Print Preview pritisnemo Close zatvara se navedeni prozor i ponovo pojavljuje okvir za dijalog Custom Reports.
- U okviru za dijalog Custom Reports pritisnemo Close.
- Ponovo pritisnemo tipku Close kako bi zatvorili okvir za dijalog Reports.
- Iz menija File izaberemo Close kako bi zatvorili plan New Business.

III. Izrada novog plana projekta

Plan projekta predstavlja model u kojem se konstruiraju neki aspekti stvarnog projekta za koje mislimo da će se dogoditi ili oni za koje bismo željeli

da se dogode. Ovaj model je usmjeren na neke aspekte stvarnog projekta – zadaci, resursi, vremenski okviri i troškovi. Savjet je da prije svih značajnih promjena u djelokrugu projekta iste moraju biti ocijenjene i potvrđene od ljudi koji upravljaju i implementiraju sam projekt.

Princip rada:

- Iz menija File izabiremo komandu New i pojavljuje se prozor New Project.
- Ispod New izabiremo vezu Blank Project i tada Microsoft Project pravi novi projekt, a prozor zadatka New Project se zamjenjuje prozorom Task u projekt Guide. Prozor Task sadrži veze sa nekoliko aktivnosti koje su sve usmjerene k zadacima. Svaka aktivnost u Project Guide sastoji se od serije sačinjene od više koraka, a svaki se korak pojavljuje u vlastitim prozorima slično stranama u knjizi.
- Kad u prozoru Tasks izaberemo vezu Define The Project isti se prozori pojavljuju.
- U polju Date pritisnemo tipku sa strelicom prema dolje tad se pojavljuje mali mjesečni kalendar. Microsoft Project koristi tekući datum kao početni datum izvršavanja projekata.
- Pritišćemo tipku sa strelicom u lijevo ili u desno sve dok ne bude prikazan datum.
- Zatim izabiremo određeni datum.
- Nakon toga u dnu prozora izabiremo vezu Save And Go To Step 2 i tada se pojavljuje drugi prozor koji nam daje opciju korištenja funkcija za suradnju koje podržava Microsoft Project Server.
- Ispod Collaborate On Your Project izabiremo opciju No, a zatim vezu Save And Go To Step 3 i tad se pojavljuje prozor Save Your Project.
- Na paleti alata Standard izabiremo tipku Save, a budući da plan ovog projekta nije bio prethodno sniman pojavit će se okvir za dijalog Save As.
- Zatim na disku unutar Project SBS pronalazimo CHAPTER 1 Getting Started.
- U polje File Name unosimo Wingtip Toys Commercial 1.
- Da bi zatvorili okvir za dijalog Save As izabiremo Save i Microsoft Project snima projekt pod imenom Wingtip Toys Commercial 1.
- U dnu prozora izabiremo vezu Save And Go To Step 4 i pojavljuje se posljednja strana prozora Define The Project.
- U dnu prozora izabiremo Save And Finish i ponovo se pojavljuje prozor Tasks najvišeg nivoa i tad je završena aktivnost definiranja projekta.

IV. Podešavanje neradnih dana

Kalendar projekta definira radno i neradno vrijeme za zadatke. O kalendaru projekta razmišlja se kao o normalnom radnom vremenu. Također mogu postojati izuzeci od uobičajenog radnog vremena kao što su praznici i godišnji odmori.

Princip rada:

- U prozoru Task izabiremo vezu Define General Working Times. Tada se pojavljuje prozor Project Working Times. Dio prozora Preview Working Time nam pokazuje vrijeme kada Microsoft Project može planirati zadatke i resurse i kad ne može.
- U polju Select A Calendar Template stisnemo strelicu prema dolje i lista koja će se pojaviti sadrži tri osnovna kalendara koji su sadržani u Microsoft projectu, a oni su
 - Standard – tradicionalni radni dani od ponedjeljka do petka, npr. od 8 do 17 sati sa slobodnim satom za ručak
 - 24 hours koji nema neradne sate
 - Night Shift koji pokriva noćnu smjenu koja je planirana od ponedjeljka navečer do nedjelje ujutro, od 23 do 8 sati sa pauzom od jednog sata.

Samo jedan od ovih osnovnih kalendara može služiti kao kalendar projekta. Za ovaj projekt kao kalendar projekta koristit će se onaj koji se zasniva na kalendaru Standard.

- U dnu prozora izabiremo vezu Save And Go To Step 2 i tad će se pojaviti drugi prozor koji nam daje opcije za izmjenu radnog vremena u kalendaru projekta za određene dane u svakom tjednu.
- U dnu prozora izabiremo vezu Save And Go To Step 3 i tad se pojavljuje treći prozor u kom se navode neki specifični neradni dani u kalendaru projekta.
- Zatim izabiremo Change Working Time, a Interface Guide prikazuje okvir za dijalog Change Working Time.
- Zatim u kalendaru ispod Select Date pomičemo sadržaj prema gore ili dolje i ako npr. znamo da će svi zaposleni 25.veljače biti odsutni i da nikakav posao ne treba planirati za taj dan.
- Zatim izabiremo npr. 25. veljače.
- Ispod Set Selected Date To i izabiremo Non Working Time. Tada je navedeni datum definiran kao datum na koji se ne radi i tada se u okviru za dijalog isti pojavljuje podvučen i formatiran u sivoj boji da bi označio vrijeme kada se ne radi.
- Nakon tog pritisnemo OK da bi se zatvorio dijalog Change Working Time.
- Da bi potvrdili izmjene u kalendaru projekta, udesno pomjerimo sadržaj dijela u kome se nalazi dijagram u prikazu Gantt Chart sve dok ne postane vidljiv 25.veljače i on pokazuje dan kada se ne radi na projektu.
- U dnu prozora izabiremo Save And Go To Step 4 i pročitamo tekst u prozoru Define Time i ako ne promijenimo radno vrijeme ovog kalendara projekta nije potrebno mijenjati vremenske jedinice.
- U dnu tog prozora izaberemo Save And Go To Step 5 i tada se pojavi završni prozor aktivnosti Project Working Times.

- Na dnu prozora izaberemo vezu Save And Finish i tad se pojavi prozor najvišeg nivoa Tasks i završena je aktivnost na definiranju radnog vremena.

V. Unos svojstava projekta

Neka od svojstava datoteka koje prati Microsoft Project su statistička. Druga svojstva uključuju informacije vezane za plan projekta koje se žele snimiti kao npr. imena managera koji rade na projektu ili ključne riječi za pretragu u datotekama. On koristi i svojstva u zaglavlju i podnožju strane kod ispisa.

Princip rada:

1. Iz menija File izabiremo Properties i pojavljuje se istoimeni okvir za dijalog.
2. Otvaramo karticu Summary.
3. U polje Subject unosimo Video Production Schedule.
4. U polje Autor unosimo ime.
5. U polje Manager unosimo ime
6. U Company unosimo Southridge Video.
7. Označavamo polje za potvrdu Save Preview Picture.
8. Pritisnemo tipku OK kako bi zatvorili okvir za dijalog.

4. Zaključak

Microsoft Project je program koji uvelike pomaže u izradi projekta i njihovoj uspješnoj realizaciji. Bitan je program koji štedi vrijeme i pomaže kod podizanja kvalitete rada, te utječe na poslovne uspjehe. Iz navedenih razloga ovaj program iako malo zastupljen kod nas ima velike izgleda za budućnost. Njegovoj promociji u prilog ide i razvoj suvremenog managerstva koje u novije vrijeme postaje nužno za normalno funkcioniranje tvrtki.

Podaci se čuvaju u preglednom obliku kao tablice pa su lako dostupni i jasno prikazani. Microsoft Project ima prednost pred ostalim programima jer se koristi kao stroj za planiranje. Drugim riječima, on je baza podataka svjesna vremena.

Iz naprijed navedenog vidljive su njegove prednosti koje se baziraju na preglednosti, dostupnosti, jasnoći i preciznosti uz štednju ljudskog rada. Upravo velike kompanije u svojim predstavništvima diljem svijeta uvezuju rad svojih managera u jedinstvenu cjelinu koja se ogleda kroz uspješnost, produktivnost i veliku profitabilnost. Stoga Microsoft Project postaje nužda kako bi se uhvatili u koštac sa suvremenim svjetskim trendovima naravno s pozitivnog gledišta jer tako olakšavamo i svoj rad i činimo ga uspješnijim i preciznijim.

Vođe timova zahvaljujući Internetu stalno su u vezi sa članovima svojih timova i u svakom trenutku kontroliraju rad jedni drugih, u čemu im zbog mogućnosti planiranja pomaže navedeni program.

Zakonski propisi u poljoprivredi u Hrvatskoj nameću suvremene tendencije razvoja i obiteljska gospodarstva ulaskom u Europsku Uniju bit će prisiljena funkcionirati kao tvrtka. Savjetodavne institucije će tada postati neophodan servis informacija poljodjelicima, proizvodit će se velike količine određenih proizvoda, povećat će se ulaganja, a planiranje će zauzeti važnu dimenziju. Zato će Microsoft Project svojim dorađenim verzijama uvelike biti od pomoći i našim poljodjelicima kao i poduzetnicima kako bi bili u stalnoj suradnji sa managerima koji će za njih obavljati određene poslove.

MICROSOFT PROJECT

SUMMARY

Microsoft Project is a tool which is irreplaceable in everyday business. Microsoft Project helps you to control your time, to create reports about projects and to make analysis of different scenarios.

Microsoft Project has 3 versions: Microsoft Project Professional, Microsoft Project Server and Microsoft Project Server Client Access Licenses.

It is trend that modern business people use Microsoft Project because it increase productivity. Those advantages guarantee that if you work with Microsoft Project once, you will use it again.

Microsoft Project is a program which helps in developing projects and their successful realization.

Informations are saved in synoptic tables (charts), so they are available and clearly presented. Microsoft Project has preference among other programs because it is being used as a machine for making plans. In other words, it is an informational base which is aware of time.

Key words: Microsoft Project, to run a project, tables (charts, graphs)

LITERATURA - REFERENCES

1. URL : VIPNET, <http://www.vip.hr>
2. URL : CroatiaBiz, <http://www.croatiabiz.com>

3. URL : MediProInformatika, <http://www.mediaproinformatika.com>
4. URL : Microsoft, <http://www.microsoft.hr>
5. Chatfield, C., Johnson, T. (2002): Project 2002, PMP, MCP, Microsoft Press

Adresa autora – Authors' address:

Lucija Markić, dipl. oec.
Dubravka Mandušić, dipl. ing.
Prof. dr. sc. Vitomir Grbavac
Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Svetošimunska 25
10000 Zagreb

Primljeno - Received:

03. 05. 2005.